

အရည်အသွေးမြင့် ဆန်စပါး စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်း (မိုးစပါး)

ALIVE-FNS စီမံကိန်း

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး (မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ)

မြစ်ဝကျွန်းပေါ်တောင်သူလယ်သမားများအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းနည်းစနစ်များ

သဘာဝသွင်းအားစုဆေးရည် (Bio-inputs)၊ စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ အသုံးပြု၍ စနစ်တကျစိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် အရည်အသွေးမြင့် ဆန်/စပါး စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်ရန်၊ ကြိတ်ခွဲရာတွင် အရည်အသွေးနှင့် အထွက်နှုန်းကောင်းမွန်သော ဆန်များ တိုးမြှင့်ထွက်ရှိလာစေရန်၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် စားသုံးသူများအတွက် ဘေးဥပဒ်ကင်းရှင်းသော အစားအစာများ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်သည်။

၁။ သွင်းအားစုများ - တစ်ဧကလျှင် အရည်အသွေးကောင်းမွန်သော မျိုးကောင်းမျိုးသန့်မျိုးစေ့ကို (၁) တင်း (၂၁ ကီလို)၊ ထုံး ၇၀ ကီလို၊ တီဆူပါ ၂၅ ကီလို၊ အိုင်အီးအမ် (IEM) ၈၀ လီတာ နှင့် ငါးအမိုင်နိုအက်စစ် (FAA) ၂၀ လီတာ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။ **ပျိုးခင်း** - မြေပြုပြင်ချိန် နှင့် စပါးပင်သက်တမ်း ၁၂၊ ၂၀ ရက် တို့တွင် အိုင်အီးအမ် (IEM) နှင့် ငါးအမိုင်နို (FAA) ကို ဖျန်းပေးခြင်း (သို့) ရေမြောင်းမှတစ်ဆင့်ထည့်သွင်း ထည့်သွင်းပေးနိုင်သည်။ **စိုက်ခင်းမြေ** - မြေပြုပြင်ခြင်းမပြုမီ ၂ ပတ်ကြိုတင်၍ ထုံး (၇၀ ကီလို) ကို ထည့်သွင်းပေးပါ။ နောက်ဆုံးမြေပြုပြင်ချိန်တွင် တီဆူပါ (၂၅ ကီလို)ကို မြေခံအဖြစ် ထည့်သွင်းပေးပါ။ ထို့ပြင် အိုင်အီးအမ် (IEM) နှင့် ငါးအမိုင်နို (FAA) မြေခံအဖြစ်လည်းကောင်း၊ စပါးသက်တမ်း ၁၀-၁၅ ရက် ၊ ၃၀-၄၀ ရက် (ပင်ပွားချိန်) နှင့် ၈၀-၈၅ ရက် (မို့ကပ်ချိန်) တို့တွင် ထည့်သွင်းပေးပါ။

၂။ ဆားရေစိမ် မျိုးသန့်စင်ခြင်း- သန့်ရှင်းသောရေ (၁၆)လီတာလျှင် ဆား ၂ ဝိဿာနှုန်းဖြင့် သမအောင်ရောစပ်၍ ၎င်းဆားရည်တွင် မျိုးစေ့များကို ထည့်သွင်း၍ (၅) မိနစ်ခန့် နှစ်ဖက်အောင် မွှေပေးပြီး ရေပေါ်တွင် ပေါလောပေါ်နေသော မျိုးစေ့များကို ဖယ်ထုတ်၍ အောက်ခြေတွင် အနည်ထိုင်နေသော အောင်မြင်သည့် စပါးမျိုးစေ့များကို ရယူပါ။ ၎င်းမျိုးစေ့များကို သန့်ရှင်းသော ရေဖြင့် (၂-၃) ကြိမ် ဆားရည်ပြောင်စင်သည်အထိ ဆေးကြောပေးပါ။

မျိုးစေ့အညွှောက်ဖောက်ခြင်း - စပါးမျိုးစေ့များအား ပီနီအိတ်၊ ဂုံနီအိတ်၊ အဝတ်အိတ် စသည့် အိတ်တစ်ခုခုတွင် ထည့်သွင်းပြီး ပူနွေးစိုစွတ်၍ အရိပ်ရသောနေရာတွင် မျိုးညွှောက် ဖောက်ပါ။ စပါးမျိုးညွှာနှင့် (၅)မီလီမီတာခန့် (သို့) စပါးစပ်ပြုချိန် အထိ အညွှောက်ဖောက်ရန် (၂-၃) ရက် ခန့် ကြာမြင့်နိုင်ပြီး အပူချိန်ဖိုထိုင်းဆ နှင့် မျိုးအပေါ်မူတည်၍ ကွာခြားမှု ရှိနိုင်ပါသည်။

၃။ ပျိုးထောင်ခြင်း - မျိုးညွှာဖောက်ထားသော မျိုးစေ့များကို ပျိုးခင်းတွင် ညီညာစွာ ပျိုးကြဲပေးပါ။ စပါးတစ်ဧက အတွက် ပျိုးခင်း ၀.၁ ဧက နှင့် စပါးမျိုး ၂၁ ကီလို (ပေါ်ဆန်းရင် ၁၄၅-၁၅၀ ရက်) လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။ ပျိုးကြဲခြင်းမပြုမီ ပျိုးခင်းမြေပြုပြင်ချိန် နှင့် ပျိုးသက်တမ်း (၁၀-၁၅) ရက် တွင် အိုင်အီးအမ် (IEM) နှင့် ငါးအမိုင်နို (FAA) တို့ကို ဖျန်းပေးရမည်။ **ပျိုးနုတ်ခြင်း**- ပျိုးသက်တမ်း (၂၀-၂၅) ရက်တွင် ပျိုးနုတ်ခြင်းကို ပြုလုပ်ပေးပါ။ စပါးပျိုးပင်သက်တမ်း (၃၀-၄၀) ထက်ပို၍ ပျိုးခင်းတွင် မထားသင့်ပါ။

၄။ မြေယာပြုပြင်ခြင်း - ပေါင်းမြက်များ ကင်းစင်ရန် နှင့် စပါးပင်များ ကောင်းမွန်စွာ ကြီးထွားနိုင်ရန်အတွက် ထယ်ထိုးခြင်းကို (၇-၁၀)ရက် ခြား၍ နှစ်ကြိမ်ထိုးပေးပါ။ ထို့ပြင် သမန်ညှက်သည် အထိ ထွန်မွှေပေးပါ။ စပါးပင်ကြီးထွားမှု ညီညာစေရန်၊ မြေဆီဩဇာ ရရှိမှု နှင့် စိုက်ပျိုးရေးစိုက်ပျိုး ထိရောက်စွာ ရရှိစေနိုင်ရန်အတွက် လယ်ကွင်းကို ညီညာစွာ ညှိပေးရပါမည်။ ထည့်ထိုးထွန်မွှေချိန်တွင် လွယ်ကူစေရန်နှင့် ကောက်ရိုးအကြွင်းအကျန်များလျှင်မြန်စွာ ဆွေးမြေ့စေရန် အတွက် မြေပြုပြင်ခြင်း မပြုလုပ်မီ အိုင်အီးအမ် (IEM) ၁၆ လီတာ၊ ငါးအမိုင်နို (FAA) ၄ လီတာ ကို ၂ ပတ်ကြိုတင်၍ ပက်ဖျန်းပေးပါ။ မြေခံအဖြစ် တစ်ဧကလျှင် တီဆူပါ ၂၅ ကီလို ထည့်သွင်းပေးပါ။

၅။ ပြောင်းရွှေ့စိုက်ပျိုးခြင်း - စပါးပင်သက်တမ်း (၂၀-၂၅) ရက် သားတွင် ပျိုးနုတ်၍ ပင်ကြားတန်းကြား ၉ လက်မခြား၍ လက်ဆ (၂-၃) ပင်ထား၍ စိုက်ပျိုးပါ။

၆။ သဘာဝသွင်းအားစုများ (Bio-inputs) ထည့်သွင်းခြင်း - သဘာဝ သွင်းအားစုများ ထည့်သွင်း အသုံးပြုခြင်းသည် အပင်များ ဖွံ့ဖြိုးကြီးထွားမှုအတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သည်။ သဘာဝသွင်းအားစုများ (Bio-input) ကို (၁၅) ရက်ခြားတစ်ကြိမ် အပင်သက်တမ်း ၁၀-၁၅ရက်၊ ၃၀-၄၀ ရက် (ပင်ပွားချိန်) နှင့် ၈၀-၈၅ ရက် (မို့ကပ်ချိန်) တို့တွင် ပက်ဖျန်းခြင်း (သို့) ရေမြောင်းမှတစ်ဆင့် ထည့်သွင်းပေးပါ။

၇။ သင်ယူ လေ့လာခြင်း - စိုက်ကွင်းမှ ရရှိသော အတွေ့အကြုံနည်းပညာများနှင့် အကျိုးအမြတ်ရလဒ်များကို တောင်သူလယ်သမား အချင်းချင်း ပြန်လည် မျှဝေခြင်းသည် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သည်။ ထိုသို့မျှဝေပေးခြင်းသည် စံပြုကွက်တောင်သူများထံမှ နည်းပညာများနှင့် စိုက်ခင်း၏ ပြဿနာ ဖြေရှင်းချက်များကို ပိုမိုနာလည်နိုင်သည့် သာမက တောင်သူအချင်းချင်းနည်းပညာ အတွေ့အကြုံများ ဖလှယ်နိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းသစ်များကိုလည်း ကူညီပေးပါသည်။

၈။ ပူးပေါင်းပါဝင်အကဲဖြတ်ဆန်းစစ်ခြင်း - တောင်သူလယ်သမားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းပါဝင်အကဲဖြတ်ခြင်းသည် စပါးအရည်အသွေး နှင့် အထွက်နှုန်း တို့ကို ဆန်းစစ်နိုင်သည့် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော ကဏ္ဍတစ်ခုဖြစ်သည်။ စိုက်ခင်းမှ လုပ်ဆောင်မှု၏ ရလဒ်များကို ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် မြင်တွေ့ခြင်းဖြင့် လိုက်လံကိုင်ကျင့်သုံးနိုင်ရန်အတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သည်။

၉။ ရိတ်သိမ်းချိန်လွန်စိမ့်ခန့်ခြင်း - စပါးနှံများ ၈၅% ခန့် အဝါရောင်ပြောင်းချိန် (မောင်းညိုချိန်)တွင် ရိတ်သိမ်းပါ။ အရည်အသွေးမြင့် ဆန်စပါးအဖြစ် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ထားသော စပါးကို အခြားစပါးများနှင့် မရောနှောဘဲ သီးသန့်ရိတ်သိမ်းခြင်း၊ မြေလှေ့ခြင်းနှင့် အခြောက်လှန်းခြင်းများကို ပြုလုပ်ရမည်။ စပါးနေလှန်းရာတွင် အပူ ၂ - ၄ လက်မခန့် ထား၍ နေရောင် အောက်တွင် ၂ - ၃ ရက် လှန်းပေးရမည်။ စပါးများ စိုစွတ်ခြင်း နှင့် မိုးရွာခြင်းတို့မှ ကာကွယ်နိုင်ရန် ညအချိန်တွင် ဖုံးအုပ်ထားပေးပါ။ စပါးများကို ထုတ်ပိုးခြင်းမပြုမီ ပေါင်းစေ့များ၊ အကျိုးအကြေများ၊ အစေ့ဆဲမပြည့်သော စပါးများ၊ မြေ/ဖို/ခဲ/သလဲ နှင့် စပါးရိုးများကို သေချာစွာ ဖယ်ရှားသန့်စင်ပေးရမည်။ အစိုဓာတ် ပျမ်းမျှ ၁၄ ရာခိုင်နှုန်းခန့် ရောက်သည် အထိ လှမ်းပေးပါ။

အရည်အသွေးမြင့်ဆန်စပါး (မိုးစပါး) စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု၏ အားသာချက်

သဘာဝသွင်းအားစုများ အသုံးပြု၍ စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်သက်သာပြီး စိုက်ပျိုးရေးသုံး ဓါတုသွင်းအားစုများ အသုံးပြုမှုလျော့ချနိုင်သည့် အပြင် မြေဆီလွှာများ ပျက်စီးမှုလည်း ကာကွယ်ပေးပါသည်။ ဆန်ကြိတ်ခွဲရာတွင် ဆန်အကျိုးအကြေနည်းပါက ဆန်ထွက်နှုန်း ကောင်းမွန်ခြင်း၊ ပိုးမွှားနှင့် ရောဂါများကျရောက်မှုနည်းပါးခြင်း စသည့် အကျိုးရလဒ်များ ရရှိပါသည်။ စပါးအထွက်နှုန်းမှာလည်း ရာသီဥတုနှင့် စိုက်ခင်းမြေအခြေအနေပေါ်မူတည်၍ တစ်ဧကလျှင် (၅၅-၇၀) တင်း (၁.၄၅ တန်) ထွက်ရှိနိုင်ပါသည်။